

K mladým hasičom (... nielen im)

Možno to teraz nevidíte, ale život plyní veľmi rýchlo, ako zapadajúce slnko. Hoci ste malí a mladí, s rokmi pred sebou, v tom, čo vám hovorím, je poznanie vekov. Nie len našich mám a otcov, ale už aj nás - vašich trénerov či učiteľov.

Prešli sme dňami jasnými aj tmavými. Robili sme malé i veľké chyby, začínali sme odznova. A ak sme sa niečomu naučili, tak tomu, že naďalej je láska a nie veci, po ktorých túžite. Preto hľadajte lásku a radosť, nie zlato. Buďte statoční, obetaví, láskaví, silní a odvážni. Pomáhajte nielen blízkym, ale i cudzím ľuďom. Smejte sa hlúpostiam, počúvajte šum vetrička aj spev vtákov.

Držte si nablízku tých, ktorí poznajú vaše meno, nepestujte vo svojich srdciach nevraživosť voči tým s iným názorom. Nie pre vaše skutky, ale pre vašu lásku. Aj padajúce slzy pomôžu, netreba sa im vysmievať. Tento svet sa môže zrútiť, môže revať, točiť s nami..., ale pokoj, moji milí, začína vo vnútri nás.

Tak sa zhlboka nadýchnite, neponáhľajte sa, veď slnko a hviezdy budú stále žiariť nad vami. A keď raz zostarnete ako ja, nezabudnite tým mladším povedať, čo vás život naučil ..., že život s láskou v srdci je sladký, keď sa žije naozaj pomaly.

Lýdia Lahká

Úspechy našich hasičiek

Územné kolo DHZ a dorastu patrilo tradične stankovským hasičkám. V sobotu 21. júna 2025 sa stankovskí hasiči a hasičky zúčastnili Územného kola DHZ a dorastu, ktoré sa konalo v Trenčianskom Jastrabí. Súťažilo sa v dvoch disciplínach: štafeta 8x50 m a požiarneho útoku s vodou. Muži zo Stankoviec sa umiestnili na 4. mieste, zatiaľ čo naše hasičky získali zaslužené 1. miesto, čím si zabezpečili postup na krajské kolo.

DHZ Trenčianske Stankovce ženy sú tretie najlepšie v Trenčianskom kraji. V sobotu 28. júna 2025 sa stankovské hasičky zúčastnili Krajského kola DHZ a dorastu, ktoré sa konalo v Pruskom. Súťažilo sa opäť v dvoch tradičných disciplínach, no rozdielom bola štafeta 8x50 m, ktorá sa bežala v oválnom tvare. Po náročnom

prvom kole, v ktorom sa našim hasičkám nedarilo, si v druhom kole zlepšili výkony. Na štafete dosiahli čas 98,15 sek. a na požiarnom útoku s vodou, kde bolo úlohou nastriekať 10 litrové „nástrekové“ terče, dosiahli čas 37,60 sek.

Aj napriek vyššiemu vekovému priemeru spomedzi všetkých súťažných ženských družstiev dosiahli naše hasičky štvrtú najlepšiu štafetu a druhý najlepší útok. Po sčítaní výsledných časov všetkých disciplín sa umiestnili na krásnom 3. mieste.

Tento úspech je o to cennejší, že si stankovské hasičky rovnaké umiestnenie, tretie miesto, vybojovali presne pred 29. rokmi na krajskej súťaži v Skalici.

Gratulujeme!!!

Zdenka Bulková

Rozkvitol spevácky talent

Gratulujeme

Viete, že dobrých správ nie je nikdy dost'. A ak je jednou z nich úspech našich mladých ľudí, je to oveľa dôležitejšie ako čokoľvek iné. V speváckom svete by mu diváci tleskali a kričali: „Bravó!!!“ Vo svete sociálnych sietí by mu naskakovali srdiečka a palce nahor. My mu jednoducho povieme: „Sme na teba hrdí!!!“

„Surfoval“ som svetom správ na internete, keď som zbadal zverejnené výsledky z detskej speváckej folklórnej súťaže - Slávik Slovenska. Konala sa v Slovenskom rozhlasu, v Bratislave, 20. júna 2025. Zaujalo ma, že medzi ocenenými súťažiacimi deťmi bol i jeden spevák z Trenčianskych Stankoviec. A to **Martin Kádák**, ktorý má 11 rokov.

Do Bratislavy na celoštátnu súťaž Slávik Slovenska sa dostal po absolvovaní a víťazstvách v školských, okresných a regionálnych kolách.

Gestorom tejto súťaže bol svetoznámy operný spevák pán Peter Dvorský, ktorý ocenil

Martinov výkon udelením ceny Petra Dvorského za mimoriadny spevácky výkon.

Myslím, že na neho môžu byť hrdí nielen rodičia, ale i pedagógovia, ktorí ho na súťaž pripravovali. A napokon i celé Trenčianske Stankovce.

Okrem tohto významného ocenenia získal i cenu primátora mesta Trenčín za najvýraznejšiu detskú osobnosť Trenčína v kategórii umenie za rok 2025. Na ocenenie ho navrhol jeho domovská škola.

Teším sa, že i v našej obci máme takéto detské osobnosti, na ktoré môžeme byť právom hrdí.

Dušan Pevný

Futbalové leto 2025

Pozývame

Futbalový ročník 2024/2025 sa skončil. Všetky naše mužstvá (bolo ich 8) si v majstrovských súťažiach počínali veľmi dobre a skončili v horných častiach tabuľiek svojich súťaží.

V našich mužstvách sa už začala letná príprava na nový súťažný ročník 2025/2026, ktorý začne začiatkom augusta. Dúfame, že tento nový ročník bude minimálne taký úspešný pre naše mužstvá ako predchádzajúci futbalový ročník.

Vylosovanie súťaží, ktoré riadi ZsFZ, je známe. Naše A-mužstvo dospelých a starší dorast U19 budú naďalej hrať IV. ligu. V IV. lige MR dospelých došlo oproti minulému súťažnému ročníku k niekoľkým zmenám. Víťaz súťaže Prievidza a druhé Gabčíkovo postúpili do 3. ligy, Vráble zostúpili do nižšej súťaže a nováčikmi budú víťazi 5. ligy SZ a to je Horná Krupá a Sered'. Tí síce vyhrali 3. ligu, mali nárok prihlásiť sa do 2. ligy, ale prihlásili sa do našej súťaže.

V doraste je viac zmien, v súťaži bude 14 mužstiev, novými sú Beluša, Moravské Lieskové a Čachtice. Domáce zápasy budú dorastenci

hrať v Selci. B-mužstvo dorastu sme do súťaží neprihlásili. Pred začiatkom majstrovských futbalových súťaží bude ešte 1. kolo Slovnafť Cupu. Naši muži „A“ sa stretnú s Opatovou n./V. Zápas odohrajú na súperovom ihrisku 27.7.2025 so začiatkom o 17.00 hod. Víťaz tohto zápasu sa v 2. kole stretne 27.8.2025 o 17.00 hod. na domácom ihrisku s Lehotou pod Vtáčnikom.

Vylosovanie súťaží, ktoré riadi ObFZ Trenčín, bolo 29.6.2021 v Trenčíne. V 7. lige dospelých, kde hrá naše B-mužstvo, nastalo viacero zmien. Do 6. ligy postúpili Záblatie a Beckov, do 8. ligy zostúpila Dolná Súča, Horné Srnie a Dolná Poruba sa do súťaže neprihlásili. Novými mužstvami v tejto súťaži budú Brestovec, Stará Turá, Svinná, Drietoma a Krajné.

Súťaže starších žiakov, mladších žiakov a prípraviek sa začnú v posledný augustový víkend.

Štefan Šmatlák

Najbližšie majstrovské zápasy našich mužstiev:

MUŽI „A“:	2. 8. 2025 (sobota) o 17:00 hod. Trenč. Stankovce – Nové Mesto n./V.
	9. 8. 2025 (sobota) o 17:00 hod. Piešťany – Trenč. Stankovce
	16. 8. 2025 (sobota) o 17:00 hod. Trenč. Stankovce – Pata
MUŽI „B“:	3. 8. 2025 (nedeľa) o 17:30 hod. Veľká Hradná – Trenč. Stankovce
	9. 8. 2025 (sobota) majú voľno
	17. 8. 2025 (nedeľa) o 17:30 hod. Trenč. Stankovce – Svinná
DORAST:	3. 8. 2025 (nedeľa) o 13:00 hod. Lednické Rovne – Trenč. Stankovce
	9. 8. 2025 (sobota) o 17:00 hod. Trenč. Stankovce – Vrbové
	16. 8. 2025 (sobota) o 10:00 hod. Krakovany – Trenč. Stankovce.

Objavujeme svoje korene

Na vlastné oči

Strom nevyrastie bez koreňa, čím je pevnejší, rastie do krásy a sily. A tak je to aj s nami ľuďmi, ak si chránime svoje korene, staráme sa o ne, sme pevnejší vo viere, sile i múdrosti.

Prvého júna sa udiala v našej obci nevšedná udalosť. V evanjelickom kostole a. v. sa konali slávnostné služby Božie pri príležitosti výročia úmrtia Jána Branislava Mičátka. Slávnostným kazateľom Božieho slova bol biskup evanjelickej cirkvi v Srbsku Jaroslav Javorník.

Mnohí si kladli otázku, kto bol Mičátek, nepočuli sme, nič o ňom nevieme, neučili sme sa o ňom. Narodil sa v starej škole pri evanjelickej fare v Malých Stankovciach. Osud ho však zavial oveľa ďalej, do Srbska, kde šíril národné povedomie medzi Slovákmi. Bol hrdým Slovákom. Pomenovanie „malý Štúr“ z Dolnej zeme je pre neho asi najvýstižnejšie.

Spoločne sme poďakovali Bohu za vzácného rodáka slovom Božím, piesňami, účasťou jeho príbuzných i ostatných vzácných hostí. Slávnostne odhalená pamätná tabuľa pred evanjelickým kostolom je jednou z vlások našich koreňov.

Úprimné poďakovanie patrí pani farárke evanjelickej cirkvi a.v. Jarmile Petrulovej, ktorá spolu so svojím manželom pripravila dôstojný priebeh slávnostného dňa, pánovi starostovi Martinovi Markechovi a zástupcom občianskeho združenia Naše korene z našej obce, ktorí sa spoločne podieľali na príprave osláv.

Eva Beňovičová

Na čerešniach v Krivosúd-Bodovke

Všimli sme si

Čerešňové slávnosti u našich susedov v Krivosúd-Bodovke majú už niekoľkoročnú tradíciu. V tomto roku 2025 sa konali v amfiteátri v menovanej obci dňa 14. júna. DFS Lampášik sa v minulosti tohto podujatia už zúčastnil a milo nás prekvapilo pozvanie pána starostu Richarda Kubáňa na vystúpenie aj v tomto roku.

Krásna výzdoba vstupu do amfiteátra imitujúca čerešňové konáre obsypané plodmi pútala pozornosť všetkých účastníkov. V kultúrnom programe tento rok okrem dychovej hudby Bodovanka vystúpili len detské súbory - Radosť z Trenčína, Selčanka zo Selca a Lampášik z Trenčianskych Stankoviec. Všetko to boli detské folklórne súbory.

Náš DFS Lampášik sa predstavil s pásmom Konope, so žartovnými piesňami mladších detí a s ľúbostnými piesňami skupiny starších detí. Všetky vystupujúce deti si zaslúžili potlesk, pretože tancovali, spievali a predvádzali na pódiu to, čo si natrénovali. Z ich prejavov vyžarovala detská radosť, nadšenie a prirodzenosť. Po skončení vystúpenia v trvaní cca 30 minút, nastúpili na javisko deti zo Selca so svojím pásmom a napokon folklórne vystúpenia ukončilo predstavenie FS Radosť z Trenčína.

Všetky deti boli odmenené nielen potleskom, ale i ochutnávkou makových či nutelových čerešňových periek a šúlancov, množstvom sladkostí, občerstvenia a poďakovaním pána

starostu Kubáňa. Celková atmosféra podujatia bola veľmi dobrá a deti s rodičmi ostali i na súťažiacich, ktoré nasledovali po programe.

Za všetko patrí poďakovanie tým, ktorí sa o nás na Bodovke starali.

Terézia Kadáková

Odhalenie pamätnej tabule

Udalosť

V našej obci v nedeľu 1. júna 2025 odhalili pamätnú tabuľu rodákovi Jánovi Branislavovi Mičátkovi. Podujatie bolo súčasťou Služieb božích v kostole evanjelickej cirkvi a.v. v Malých Stankovciach. Slávnostným kazateľom bol biskup Slovenskej evanjelickej cirkvi a.v. v Srbsku d.p. Jaroslav Javorník. Pred odhalením pamätnej tabule priblížila životnú púť Jána B. Mičátka prof. Dr. Daniela Marčoková z Kysáča (Srbsko). Slávnostným príhovorom prispel aj starosta našej obce Dr. Martin Markech.

Takmer tri stovky občanov potom videlo slávnostné odhalenie tabule tejto významnej osobnosti v cirkevnej záhrade v Malých Stankovciach, blízko budovy, v ktorej sa Ján Branislav Mičátek narodil. Prítomní boli aj zástupcovia rodiny Mičátek zo Švajčiarska, jeho pravnúčka Eleonóra Junod - Mičátek a jej mama, pani Gréta Mičátek, vdova po vnukovi Jána B. Mičátka, právnikovi a bibliografovi Mikulášovi Mičátkovi.

Oslovili sme pani Eleonóru Junod - Mičátek, aby nám povedala pár slov k tomuto podujatiu. Nech sa páči.

S akými pocitmi ste prichádzali do Trenčianskych Stankoviec na toto podujatie, boli ste u nás už aj v minulosti?

„Ja som Trenčianske Stankovce nepoznala. Bola som zvedavá. Rada som chcela spoznať, odkiaľ môj pradedo Ján Branislav Mičátek odišiel. Na Dolnej zemi v Kysáci som už bola a jeho pomník som videla. O mojom pradedovi som len málo vedela, ved' jeho ani môj otec nepoznal (vlastne svojho deda) - tak mi nikto o ňom nerozprával. Ale som vedela, že bol učiteľ, že skoro ovdovel a mal sedem detí.

Podobný osud sa potom zopakoval - keď Jánov syn Ľudevít zomrel a tiež sedem detí zanechal. Ale bola som v Kysáci, vo Vojvodine, keď pani profesorka Daniela Marčoková predstavila verejnosti svoju knihu o Jánovi Branislavovi Mičátkovi. Spoznať jeho rodné Malé Stankovce som sa tešila.“

Ján Branislav Mičátek sa narodil v objektu Starej cirkevnej školy. Aké pocity to vo vás vyvoláva? Vnímáte silnejšie vedomie, že váš predok sa narodil a žil práve tu?

„Snažila som si predstaviť, ako to predtým vyzeralo. Teraz je to veľmi pekne obnovené na aktuálne použitie, no ako to vyzeralo pôvodne, na to treba veľkú predstavivosť. Možno, že by sa dali nejaké staré fotky nájsť a zavesiť v interiéri budovy? Snažila som si predstaviť, ako sa tam vtedy žilo. Škoda, že sa nevie viac o rodičoch môjho pradedu... Prečo ako on jediný šiel na Dolnú zem (do Vojvodiny)?“

Čo pre vašu rodinu znamená niesť odkaz tohto významného človeka pre Slovákov i Slovákov žijúcich v Srbsku v dnešnej dobe?

„Ja žijem v zahraničí. Je to môj závet, že všetky moje deti vedia po slovensky a aj moje vnučky a vnukovia. Angažujem sa pre dobré meno Slovenska a píšem dobrovoľne do česko-slovenského časopisu „Zpravodaj“. Vždy som sa priznávala k mojim slovenským koreňom a robila som osvetu, keď bolo ešte Československo a ľudia si skracovali meno obyvateľov iba na Čechov - často som musela vysvetľovať, že v tom

Pani Norika Junod - Mičátek prvá zprava

štáte žije viac národností. Ale tam, kde žijem, vo štvorčeskom Švajčiarsku, ktoré vzniklo v roku 1848 z 22 kantónov (bolo to ako 22 štátov, ktoré mali aj vlastnú menu a clá, preto je na autách značka CH - Confederacia Helvetica) to nebolo ťažké. Vedeli, že sa treba dať spolu dohromady, keď sa chce obstať a niečo dosiahnuť."

Udržujete tradície slovenskej rodiny či zvyky vo svojom bydlisku aj v dnešnej dobe (vo Švajčiarsku)? Hovoríte doma

všetci po slovensky?

„Môj manžel je Švajčiar, nevie po slovensky. Mali sme teda dva domáce jazyky. Chodíme raz až dvakrát ročne na Slovensko. Keď boli deti ešte malé, tak chodili s ich sesternicami a bratrancami (druhého a tretieho stupňa) aj dva týždne do školy, aby zapadli do slovenského prostredia. Udržiavame rodinné vzťahy a máme prehĺbené znalosti o našich predkoch. Preto som aj na cintoríne v Trenčíne dala obnoviť hroby našich predkov.

Tak so mnou sa deti rozprávajú po slovensky.

A všetci si chcú udržať slovenskú štátnu príslušnosť."

Ďakujeme vám veľmi pekne za rozhovor.

Celé podujatie zorganizovali Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku Trenčianske Stankovce, Obec Trenčianske Stankovce a občianske združenie Naše korene v Trenčianskych Stankovciach za výdatnej pomoci rodiny historika dr. Milana Šišmiša.

Dušan Pevný

Chlieb náš každodenný

Osveta

Z počiatku histórie ľudstva boli ľudia, ktorí vtedy žili, lovci. Živil sa mäsom zo zvierat, ktoré ulovili a plodinami, ktoré našli a nazbierali. Neskôr, keď sa usadili, začali chovať domáce zvieratá a venovali sa poľnohospodárstvu. Medzi prvé plodiny, ktoré si dopestovali, bolo obilie a chlieb sa stal základnou každodennou potravou. Ani v dnešnej dobe si naše stravovanie bez chleba nevieme predstaviť a ako mnohí vravia, chlieb je boží dar.

Dnes si chlieb kupujeme v obchodoch a supermarketoch, ale nebolo tomu vždy tak. Ešte v prvej polovici minulého storočia občania našich bývalých obcí nekupovali chlieb v obchodoch, ale gazdiné si ho piekli samy v domácych peciach. Piekol sa len raz za týždeň a napieklo sa 7 pecňov kruhového tvaru, každý peceň na 1 deň pre celú rodinu. A čerstvo upečený chlieb sa nesmel v ten deň, keď bol upečený, jesť. Hovorilo sa, že chlieb musí vyzrieť. Nedávali ho do žiadnych igelitov, bol len prikrytý ošatkou, aby nestvrdol, rovnako chutil ten posledný siedmy deň ako prvý a druhý deň po upečení.

Neskôr po vojne sa chlieb postupne prestal piekať v domácnostiach a ľudia si ho kupovali v obchodoch. V Sedličnej, v tzv. Novej ulici, sa postavila pekáreň. V predajni v Malých Stankovciach sa predával chlieb upečený v tejto pekárni. Predajňa bola v budove Belovca, celkom vpravo pri potoku, kde bola naposledy predaj-

ňa textilu a volala sa Chlieb a mlieko. Okrem chleba, rožkov a pralčiek sa tam predávalo aj mlieko. Zaujímavosťou bolo, ako sa chlieb dostával do predajne. Keď prišlo auto s chlebom, ľudia už čakali. Postavili sa do radu, hlavne chlapi, šofér alebo jeho závozník hodil chlieb prvému v rade, ten druhému, ten ďalšiemu, až sa chlieb dostal na pult k predavačke, ktorá ho ukladala. Tak sa robila vykládka chleba.

Neskôr sa chlieb predával v predajni Jednoty, kde predávala pani Brigita staršia. Raz sa stalo, že pani Brigita oznámila, že chlieb sa minul a ďalší bude až o hodinu alebo hodinu a pol, vraj volala do pekárne a upečú ďalší. A tým, čo bývali v Sedličnej pri pekárni povedala, aby si zaplatili a počkali si na chlieb pri pekárni. Tak sa aj stalo, čakali sme pri pekárni až vyšiel vedúci, pán Škúci, s plechom, na ktorom bol voňavý, čerstvo upečený posúch so sla-

ninkou a nacesnakovaný. Povedal, že chlieb sa ešte pečie a aby sme neboli hladní, tak nás ponúkol posúchom. A môžem povedať, bola to lahôdka, všetky zákusky sa môžu schovať.

Je obdobie žatvy, poľnohospodári zberajú obilie, ktoré sa v mlynoch zomelie a pekári napечú chlieb. Budme radi, že túto našu základnú potravu, chlieb náš každodenný, tu stále máme. Vážme si to, neplatvajte s ním a nevyhadzujte nikdy aj celé bochníky do kontajnera. Aj starší chlieb sa dá zužitkovať, receptov je veľa. Lebo nebolo tomu vždy tak, ešte aj v minulom storočí bývala núdza o chlieb, keď bola múka na prídel a veru nazmar nevyšiel ani jeden krajec, ani jedna kôrka.

Tolko o našom chlebe každodennom, starší nech si zaspomínajú a mladším, aby vedeli, ako to s chlebom, ktorí berú ako úplnú samozrejmosť, kedysi bolo.

Štefan Šmatlák

Tankové dni 2025

Boli sme pri tom

Po celom svete sa každoročne konajú rekonštrukcie bojov viacerých historických bitiek. Medzi najvýznamnejšie akcie rekonštrukcie bojov z prvej a druhej svetovej vojny na Slovensku patria Tankové dni Laugaricio. V známej lokalite pri rieke Váh, v katastri obce Trenčianske Stankovce, sa uskutočnil už 10. ročník.

Partnerom organizátorského združenia Tank Laugaricio boli aj Ozbrojené sily (OS) Slovenskej republiky. Vojsko, vojenská polícia sú každoročne účastníkmi nielen statickej výstavy, ale i súčasťou rôznych ukážok. Prítomní diváci mali možnosť vidieť v dynamickej ukážke Ozbrojených síl Slovenskej republiky, v čom sú príslušníci ozbrojených síl najväčší profesionáli.

Pri ukážkach prítomnej techniky mali možnosť vidieť porovnanie tanku Leopard 2A4, ktorý sa stane novou výzbrojou našej armády s doteraz používaným tankom T-72 Pozemných síl armády Slovenskej republiky. Zaujímavé boli i ukážky jász nového obrneného transportéra a nízkotonážneho tanku.

Okrem OS SR sa návštevníkom tiež predstavili i vojaci zo Španielska a Portugalska so svojou technikou, ktorí na Slovensku pôsobia v rámci medzinárodnej prítomnosti NATO.

Fanúšikovia vojenskej histórie a vojenskej techniky po príchode do areálu obsadili hlavne priestor na hrádzi, odkiaľ mali dobrý výhľad na plochu, kde sa postupne predstavovala zúčastnená technika, odohrávali sa tu dynamické skúšky, ako i rekonštrukcie bojov s príslušným odborným komentárom.

Tohtoročná historická ukážka bola z obdobia konca druhej svetovej vojny. Jednalo sa o boje pri rieke Labe, kde sa následne 25. 4. 1945 pri meste Torgau stretli americkí prieskumníci s predvojom sovietskej gardovej divízie. Na danej ukážke sa zúčastnili kluby vojenskej histórie z viacerých európskych krajín, ktorí predstavovali sovietsku, nemeckú aj americkú armádu s príslušnou technikou. Súčasťou ukážky bolo letectvo a pyrotechnické efekty.

Ak ste si chceli ako návštevník oddýchnuť od burácajúcich motorov a výbuchov, mohli ste navštíviť zázemie umiestnenia historickej techniky jednotlivých klubov. Mohli ste vidieť históriu

históriu od čias Rímskej ríše, rôzne dobové tábory z prvej aj druhej svetovej vojny, Kórejskej vojny, Československej ľudovej armády z 50-tych rokov a iné. Snahou jednotlivých klubov bolo dať návštevníkom možnosť pozrieť sa zblízka na vojenskú techniku, výzbroj, podmienky a život vojakov v danom období. Treťou zónou v danom areáli bol priestor, kde si návštevník mohol vypočuť hudbu Ozbrojených síl SR, spev príslušníkov americkej armády

i ukážku čestnej stráže. V danej časti boli stánky s občerstvením, ukážky zberateľov vojenských historických artefaktov, ako aj stánky s vojenskými odevmi.

Organizátori tohto podujatia si podľa slov viacerých návštevníkov tento rok nastavili latku mimoriadne vysoko, a hoci podujatie prebehlo len pred niekoľkými dňami, už teraz sa tešia na ďalší ročník.

Jozef Kadák

Šťastie našiel v Amerike

Naši vystaľovalci

Pred nejakou dobou sa nám dostala do rúk fotografia dvoch mladých mužov, ktorí na začiatku 20. storočia hľadali šťastie za Atlantikom – ako vystaľovalci do Spojených štátov amerických za prácou a novými možnosťami. Šťastie im prišlo a my sme sa dozvedeli, že príslušníci ich rodín dodnes žijú nielen u nás, ale aj v USA.

A tak sme sa spojili s pani Zdenkou Dubanovou, rod. Tanáčovou, aby nám o príbehu jedného z mladých mužov na fotografii povedala niečo viac. Tu je stručný príbeh Jána Tanáča a jeho rodiny.

John Tanac (Ján Tanáč) sa narodil 20. 10. 1892 v Malých Stankovciach. Do USA

emigroval v roku 1919 spolu so svojím bratom Štefanom. John sa usadil v meste Everett, v štáte Washington, kde už vtedy existovala malá komunita prisťahovalcov z okolia Trenčína. Zomrel 16. 5. 1990 v nemocnici v Everette. Jeho brat Steven Tanac (Štefan) sa usadil v Chicagu, zomrel v roku 1972.

John (Ján) sa oženil s Annou Škúcou, ktorá takisto pochádzala zo Stankoviec, narodila sa 1. 11. 1902. Do USA emigrovala s rodinou v roku 1920. Bola druhá najstaršia z ôsmich detí. Svadbu mali 23. 6. 1921. Narodili sa im dve deti, Robert a Margaret. Anna zomrela veľmi mladá 23. 12. 1925 na tuberkulózu.

John Tanac vychovával deti s pomocou rodiny svojej manželky, u ktorých býval do roku 1933. Rodina Škúcich sa venovala poľnohospodárstvu a remeslám. Ján pracoval ako kožušník spolu s Adamom Škúcom, bratom svojej manželky.

John Tanac sa oženil druhýkrát v roku 1947, po tom, čo si obidve jeho deti založili vlastné rodiny. S manželkou Emily, ktorá zomrela v roku 1975, strávili spolu 28 rokov.

Robert Tanac, 1922-2020, syn Johna, vyštudoval na Washingtonskej univerzite, tam stretol svoju manželku Patriciu. Počas druhej svetovej vojny slúžil vo Francúzku. Po návrate získal diplom z farmácie a neskôr pracoval ako lekárnik. Robert bol prvý, ktorý získal vysokoškolské vzdelanie a rodina bola na to veľmi hrdá. Po odchode do dôchodku bol naďalej aktívny vo svojej komunite. Okrem toho, že pomáhal so stavebnými prácami, zúčastňoval sa občianskej iniciatívy na zlepšenie bezpečnosti svojej komunity do roku 2010.

Posledných niekoľko rokov žili aj s manželkou Patriciou v komunitnom centre pre dôchodcov v areáli kampusu Washingtonskej univerzity. Zomrel počas covidu v marci 2020 vo veku 97 rokov. Robert Tanac navštívil Slovensko dvakrát, v roku 1991 a v roku 2008.

Dcéra Johna **Margaret (Tanac) Thompsonová** žila v rokoch 1924-2011. Margaret absolvovala strednú školu v Everette v roku 1942 a v roku 1944 sa vydala za Burtona (Buzza) Thompsona. Burton založil firmu a úspešne podnikal v oblasti spracovania mlieka. Mali spolu tri dcéry a syna. Žili v meste Spokane, v štáte Idaho.

V budúcom čísle vám prinesiem príbeh členky tejto rodiny Joyce, ktorá preslávila svoj domov v olympijskom športe.

Zdenka Dubanová, Dušan Pevný

Steve Duris a John Tanac (vpravo) v roku 1920

Belovecké guláše

Oznam

Po roku sa nad Belovcom ovzdušie rozvoní rôznymi korenistými vôňami. Dňa 16. augusta 2025 sa uskutoční 4.ročník súťaže vo varení gulášu Belovecké guláše.

Začiatok súťaže je o 10.00 hod. Už tradičným účastníkom tejto akcie je harmonikár Tonko, ktorý rozospieva nielen súťažiacich, ale najmä divákov. Pre deti bude pripravený nafukovací hrad, veľa dobrôt od Wafango - wafle a večer všetkých zabavia Zuzana Jančová a Tomáš Baňár.

Pavol Kurtiš

Belania

Zaujímavosť

Nie je to tak dávno, čo sme si pripomenuli 50 rokov od zlúčenia bývalých obcí Malé Stankovce, Veľké Stankovce, Sedličná a Rozvadze do spoločnej obce Trenčianske Stankovce. Občanmi novovzniknutej obce sa vtedy nestali len rodáci z týchto bývalých obcí, ale aj rodáci z iných častí Slovenska, ktorí sa k nám prisťahovali. A azda najväčšiu enklávu z týchto prisťahovaných občanov tvorili rodáci z obce Valaská Belá.

Obec Valaská Belá leží v okrese Prievidza, niekoľko kilometrov od Ilavy v smere cez Homôľku. Čo vršok prejdeš, to iný laz nájdeš - hovorí sa o obci Valaská Belá. Dedinu obklopuje až 83 lazov, z ktorých mnohé sú od centra obce vzdialené až 6 km. Lazy sa tu tiahnu široko-daleko po okolitých kopcoch. Ruch na nich oproti minulosti už trochu utíchol, no stále tu žijú ľudia, ktorí by svoj domov v lone prírody nevymenili za nič na svete. Život v takýchto odľahlých končinách pritom nikdy nebol ľahký. V zime, keď nasnežilo, bolo veľmi ťažké dostať sa do dediny. A v lete obyvatel'ov mnohých lazov zasa trápil nedostatok vody a často po ňu museli chodiť až kilometer ďaleko. Voda však nebola jediná vec, ktorú si museli horko-ťažko zháňať. Pôda v tomto hornatom kraji bola málo úrodná, lazníci boli vo všetkom odkázaní sami na seba. Nemali na výber, inak by tu neprežili. Začiatkom 20. storočia na lazoch žilo približne 4 000 ľudí. Dnes tu žijú necelé tri stovky obyvateľ'ov. Myslím na lazoch, v obci ich žije ďaleko viac.

Keďže život tu bol ťažký, museli si privyrábať rôznym spôsobom. Najrozšírenejším remeslom tu bolo sklenárstvo a oknárstvo. Preto, lebo otcovia rodín chodievali zasklievať okná, na chrbát si dali drevenú krošňu s materiálom, sklom a náradím a pobrali sa pešo do sveta. Vravelo sa, že idú na „hauzírkny“. Za zárobkom chodili hlavne do Pešti, ale aj do Eséku, Bukváru, Dolováru a Báčky, neskôr už len na Dolnú zem a Moravu. Po vojne sa zmenili podmienky pre prevádzanie podomového obchodu, oknári stratili niekdajšie rajóny, už nemohli „hauzírovať“ po Maďarsku a Juhoslávii, ostalo im len územie ČSR. I keď oknári veľa toho nezarobili, nevedeli sa zdržať doma, museli „hauzírovať“ po svete, lebo doma by nezarobili ani toľko. Odchádzali po skončení letných prác na poli v auguste alebo v septembri. Chodievali väčšinou pešo, len občas ich niekto zviezol na voze. Poslední oknári schádzali z lazov s krošňou na chrbte okolo roku 1970. Finančne vypomáhať rodine musela aj dospievajúca mládež, a tak veľa mladých lazníkov a lazníčok odchádzalo na tzv. „roboty“ na sezónne práce po majeroch prakticky po celom západnom Slovensku.

V našich bývalých obciach boli v 20. storočí 2 majere, cukrovárske majetky. Jeden bol v Sedličnej, druhý v Rozvadzoch. Stálych zamestnancov mali málo, keďže väčšina našich občanov mala veľa práce na vlastných gazdovstvách a vypomáhali len občas, brigádnicky. Vedúci predstavitelia majerov to riešili tak, že chodili robiť nábor zamestnancov, hlavne na sezónne práce

„na roboty“ a často aj na lazy vo Valaskej Belej. Nábor robili hlavne gazda Bočák a pán Schéry.

Väčšina sezónnych robotníkov bola ubytovaná v šalandách, ktoré boli súčasťou novovybudovanej veľkej poschodovej budovy. Tá mala na poschodí osem veľkých miestností – šalandy, v ktorých spávalo po desať až dvanásť osôb. Na konci dlhej chodby boli vybudované sprchy, umývadlá a WC. Na prízemí bola kuchyňa s veľkou jedálňou a príslušenstvom a byt pre gazdu a gazdinú, ktorá bola zároveň kuchárkou pre celé osadenstvo. V šalandách po večeroch bývalo veľmi rušno a veselo. Mladé dievčatá často v oknách vyspevovali pekné ľudové piesne, prilákali tak i dedinských mládencov, ktorí tam veľmi radi a často chodili. Tunajší mládenci i dievky si našli vo viacerých prípadoch medzi dočasnými obyvateľ'mi majerov svojich životných partnerov. Preto sa veľa rodákov a rodáčiek z Valaskej Belej natrvalo usadilo v našej obci a založili si tu rodiny. Ani život v našich bývalých obciach nebol vtedy ľahký, ale v porovnaní so životom na lazoch bol ľahší a jednoduchší.

Ich rodiny sa postupne rozrastali a už dávno počet našich obyvateľ'ov, ktorých predkovia pochádzali z Valaskej Belej, prekročil 100, ba možno aj 200. Uvediem mená lazníkov a lazníčok, pre ktorých sa naša obec stala novým domovom. Z Rozváz to boli: Katarína Bočáková, rod. Sýkorová z laz U Kršákov, Mária Hrušovská, rod. Gajdúšková, Mária Obdržalová, rod. Mečárová, Štefánia Husárová, rod. Kopilcová, Mária Obdržalová, rod. Chrumková.

Dom Jurenkovcov u Peteluchov

Z Malých Stankoviec: Ondrej Kapuš, Jozef Kapuš.

Zo Sedličnej: Anna Mikolášová, Karolína Hrušovská, Emília Šmatláková, rod. Sýkorová z laz U Kršákov, Valent Jurenka z laz U Peteluchov, Mária Kandelová, rod. Jurenková z laz U Peteluchov, Vlasta Šmatláková, rod. Seckerová, z laz U Laginov, Štefánia Staníková, rod. Jurenková, z laz U Peteluchov.

Spomenul som len mená, o ktorých viem a spomínam si, ale určite to nie sú všetci. Nech mi čitatelia prepáčia, ak tam niekto z vašich predkov nie je uvedený. Môžete sa ozvať a doplniť nám údaje. A vy, ostatní, pospomíajte si na svojich predkov, aký osud ich do našej obce zavial a odkiaľ máte korene.

Štefan Šmatlák

Žatva na Belej

Ešte raz bunker

Takí sme boli

Keď som prvýkrát videl uverejnený článok o bunkri, ktorý sa našiel a bol odvezený od bodovského rybníka, okamžite sa mi v mysli začali vynárať zážitky z dávnej doby.

Do roku 1952 som spolu s rodičmi býval na hornom konci Rozvázdz, v dome matkiných rodičov Michala a Kataríny Minárikových. Neskôr tento dom patrili Jánovi Mojžišovi a jeho rodine. Prestaňovali sme sa do nového domu na dolnom konci Rozvázdz na novej ulici. V celej ulici boli postavené len tri rodinné domy. Na konci ulice boli ďalšie tri domy, ktoré patrili podniku „Vodohospodárske stavby“. V jednom dome bol byt pre riaditeľa podniku pána Liptáka a jeho rodinu, v druhom boli kancelárie a v treťom bola dielňa pre opravu áut a malých lokomotív.

Podnik v tej dobe staval okolo rieky Váh hrádze, aby sa zabránilo vyliatiu vody z rieky a zabránilo sa povodniam. Od podniku viedli koľajnice okolo potoka až k miestu, kde sa s bagrom ťažil štrk, ktorý sa rozvážal malými vláčikmi a postupne vznikala hrádza. Na mieste, z ktorého sa štrk vyťažil, vznikol rybník. Postupne som sa oboznámil s novým prostredím a s novými kamarátmi, ktorí tam už bývali. Chodili sme okolo po-

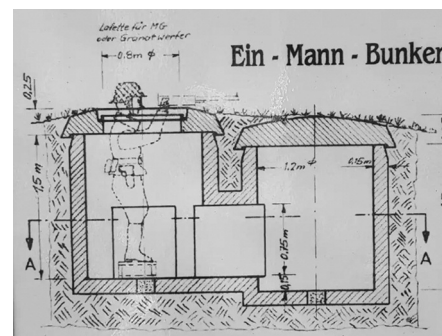
toka až k Váhu a sledovali vláčiky, ako rozvážali štrk a robotníkov, ako budovali hrádzu. Občas sa nám podarilo presvedčiť vodiča lokomotívy a odviezol aj nás.

Pri týchto výpravách k už vznikajúcemu rybníku sme objavili aj vykopaný vojenský zákop, spevnený drevenou výstužou a na jeho konci bol betónový bunker. V tej dobe priestor a bunker pri cvičení ešte využívala československá armáda. Keď tam ale neboli vojaci, využívali sme to pri hre na vojakov my a boli sme nadšení, že sme v naozajstnom vojenskom bunkri. Strkali sme cez štrbiny palice, akože strieľame...a iné. Bol to pre mladých chlapcov vtedy úžasný pocit. Po čase vznikali nové priority a aktivity, na bunker som zabudol. V tej dobe som si nepredstavoval, že o tomto bunkri budem po 70-tich rokoch čítať v novinách ako o niečom novoobjavenom a hodnotnom.

Keď sa ma pýtala objaviteľka bunkra a autorka článku o ňom, či neviem niečo o guľo-

metnom hniezde nemeckej armády z druhej svetovej vojny v rozvadzskom poli, ktorého súčasťou by mal byť aj spomínaný bunker, ten pri rybníku mi už na um neprišiel. Možno, že práve tam bolo nemecké guľometné hniezdo. Rybník a hrádza okolo Váhu neboli a nemecká armáda čakala útok sovietskej armády práve od Beckova. Za to sa pani Zlatici Kremeňovej ospravedlňujem.

Jozef Letko

Dožinky v Stankovciach

Historické foto

Kroje z našej obce – 5. časť

Seriál

V dnešnom článku sa zameriam na úpravu a pokrytie hlavy. Koncom 19. storočia a začiatkom 20. storočia nosili starší muži dlhé vlasy s prútcou – „pešinkou“, voľne spustené. Kvôli lesku si ich natierali maslom. Krátke vlasy mali iba tí, čo išli na vojnu.

Ukážka pokrývk hlavy stankovských chlapov

Za najstaršiu pokrývku hlavy sa u nás považuje tzv. „čapica s kytaju“. Pod týmto označením sa skrýva čapica z čierneho súkna, ktorá bola po stranách lemovaná čiernou barančinou, dienko bolo zdobené krúžkami zo šnúriek a v strede mala veľký farebný strapec z vlnenej priadze, tzv. „kytaju“.

Nosili sa tiež aj klobúky z čierneho súkna, ktoré mali široké striešky, tzv. „liptovské“. Obyvateľom obce Opatovce a Bierovce sa tieto klobúky zapáčili u liptovských pltníkov, ktorí s plťami pristávali na Váhu. Tak sa im zapáčili,

že miestni krajčíri ich začali šiť podľa liptovského vzoru, len s menšími strieškami. Boli obľúbenejšie ako čiapky s „kytaju“, pretože v nich nebolo v lete tak teplo. Tiež sa nosili barančinové čapice s okrúhlym dienkem, ktoré sa neskôr v strede prelamovali.

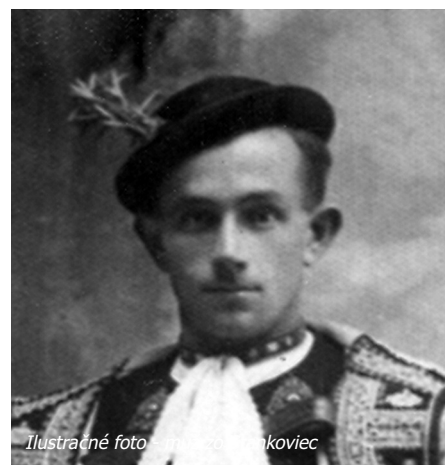
Koncom 19. storočia tieto klobúky s veľkými širokými strechami nahradili malé klobúky. Bol to širák s ohnutou strieškou, ktorý sa nosil až kým sa prestal nosiť ľudový odev. Predávali sa na trenčianskych trhoch. Vnútro klobúkov bolo futrované a v strede bolo vyrazené meno

výrobcu. Tento klobúk nosili aj muži, ktorí odchádzali za prácou do mesta a prestali nosiť kroj. Mešťania ho tak posmešne nazývali „tralaláčik“. Tzv. „slochavňu“ nosili v zime lesní robotníci. Bola to z trika zhotovená dlhšia kukla s otvorom, na ktorú si navliekli barančinovú čapicu. Neskôr už začali používať kupované čiapky.

Plyšové barančiny sa začali nosiť od roku 1950. Obľúbené medzi chlapmi boli aj tzv. „šlopky“, čo boli čapice s ochrannou strieškou. Zhotovené boli z rôznych materiálov.

Zuzana Bučková

Zdroj: - Vlastivedný zborník Trenčianskeho múzea, autor Viera Abelová, 1970

Ilustračné foto z Trenčianskeho múzea

Ženy pri čistení okolia štadióna - jún 2025

Parkovanie motorových vozidiel v obci

Páli nás

Nezákonné alebo nezodpovedné parkovanie motorových vozidiel sa dotýka motoristov, cyklistov, chodcov, každého občana obce. Uvedený problém je spojený s neúmerným nárastom počtu motorových vozidiel. Nejde už len o problém miest. I keď sme o danej problematike písali viackrát, je potrebné na daný nešvár stále poukazovať.

V obciach je hlavný problém v tom, že obyvatelia „z pohodlnosti“ nechávajú svoje motorové vozidlá zaparkované na miestnych komunikáciách. Obyvatelia pritom nevyužívajú svoje dostupné garáže alebo spevnené plochy v dvoroch na státie motorových vozidiel. Parkujú svoje vozidlá na miestach, ktoré nie sú na parkovanie určené.

Motoristi parkujúci na komunikáciách v obci okrem pohodlnosti zneužívajú i skutočnosť, že obce nemajú finančné krytie na to, aby si zriadili obecnú políciu na kontrolu dodržiavania pravidiel cestnej premávky na miestnych a účelo-

vých komunikáciách v obci.

Niektoré obce daný problém už riešia. Myslíme si, že i naša bude uvedený problém parkovania vozidiel v obci riešiť. Nevieme posúdiť, či to bude o rok, prípadne o viac rokov. Občania motoristi by mali daný čas vhodne využiť a ak nemajú doteraz vhodné parkovacie priestory, mali by začať uvažovať s ich zriadením.

Je potrebné si uvedomiť, že obec nie je povinná niekomu riešiť parkovanie jeho vozidiel. A obyvatelia tiež nie sú povinní znášať ľahostajnosť niekoho tým, že budú jeho auto obchádzať, pretože ich obmedzuje a aj ohrozuje.

Obec viackrát upozorňovala motoristov na ne správne, nezákonné parkovanie motorových vozidiel. Zatiaľ to rieši iba dohovorom. Na niektorých dohovor bude stačiť, ale na časť motoristov bude potrebné využívať inštitút objektívnej zodpovednosti.

Myslíme si, že o správne parkovanie nemá záujem iba obec, ale je to i záujem viacerých obyvateľov. A že parkovať sa dá i v súlade s rešpektovaním zákona, sa ako motoristi môžeme presvedčiť pri svojich cestách vo viacerých obciach na Slovensku i v Českej republike.

Jozef Kadák

Ilustračné foto

Hasiči súťažili na domácej pôde

Chválime

V nedeľu 15. júna 2025 sa na futbalovom ihrisku v Rozvadzoch uskutočnil už 7. ročník súťaže o putovný pohár starostu obce Trenčianske Stankovce. Súťažilo sa v štyroch kategóriách – muži, ženy, šport a klasika. Aj napriek nižšej účasti družstiev tento rok sme sa tešili vynikajúcim výkonom.

Výsledky:

• **Kategória Ženy šport:**

1. Trenčianske Stankovce – 20,47 PP (19,65 LP)
2. Záblatie – 27,29 LP (27,19 PP)

• **Kategória Ženy klasika:**

1. Trenčianske Jastrabie – 55,21 PP (24,22 LP)

• **Kategória Muži šport:**

1. Ďurďové B – 14,09 PP (13,74 LP)
2. Trenčianske Stankovce – 16,01 LP (15,17 PP)

• **Kategória Muži klasika:**

1. Trenčianske Jastrabie – 20,76 LP (20,69 PP)
2. Záblatie – 22,22 PP (19,86 LP)
3. Kálnica – 27,59 LP (24,93 PP)
4. Chocholná – 28,65 PP (28,26 LP)

Zdenka Bulková

Čarovný ostrov Cejlón

Je koniec januára, mesiac odchodu. Po dlhom váhaní a následnom plánovaní prichádza čas, keď sa sen začína meniť na skutočnú realitu. V hlavách sa nám víria myšlienky: „Aké to tam bude? Zvládneme to?“ V pláne máme navštíviť ostrovný štát v južnej Ázii, ktorý obmývajú vlny teplého Indického oceánu. Srí Lanka. Alebo Cejlón. Perla Indického oceánu, tropický raj. Samé superlatívy.

Po dvojhodinovom lete z Prahy absolvujeme päť hodinový prestup na jednom z najväčších terminálov na svete, v Istanbule. Po ďalších ôsmich hodinách v lietadle a úžasného brieždenia nad Indiou, sa kolesá podvozku nášho Airbusu dotkli letiskovej dráhy, medzinárodného letiska Bandaranaike v Colombe. Vyzliekame teplé oblečenie a cítime vlhkú a teplú vôňu trópov. S úsmevom na tvári nás vítajú domáci, tmavo hnedej farby pleti.

„WELCOME TO SRI LANKA,“ hovoria mnohé nápisy a pred hlavným vchodom nás už čaká autobus. Šedú farbu Európy vymenila syta zelená džungle. Prvá zastávka je v miestnej reštaurácii, kde pre nás pripravili obed. V ponuke sa nachádzajú rôzne jedlá Srí Lanky, ako napríklad Idiyappam, čo sú ryžové rezancové klobáky, Kokosové Roti, čo predstavujú malé placky z kokosovej múky. Pod názvom Hopper sa skrýva omeleta v tvare misky, Parippu Curry, je prívark z červenej šošovice s kokosom. Ale hlavné dve ingrediencie, ktoré nesmú chýbať v žiadnom Srí Lankom jedle, sú kari a čili. Neodolali sme ani čerstvému ovociu. Chuť manga, melóna a banánu je neporovnateľná s tou, akú majú tie, čo nájdeme v supermarketoch u nás. Presunuli sme sa do pár kilometrov vzdalenej dediny Pinnawala, kde sa nachádza sloní sirotinec. Tu sa starajú o slony indické, ktoré by sami vo voľnej prírode neprežili. Následne pokračujeme ďalej do vnútrozemia, do mesta Kandy, kde sa nachádza náš prvý hotel. Začíname odkrajať zo štrnásťdňového pobytu na ostrove Cejlón.

Po prvej noci na Srí Lanke sa presúvame do neďalekého mesta Peradeniya. Tu máme prehliadku jednej z najvýznamnejších botanických záhrad na svete. Ponúka množstvo kvetov a rastlín, najobľúbenejšie sú orchidey, ale prevládajú palmy seychelské. Asi každý, kto sa tu dostane, tak mu neunikne pohľad na dlhú alej týchto paliem. Po troch hodinách prechádzky touto záhradou ideme späť do mesta Kandy. Robíme si prehliadku tohto mesta, ktoré je označované ako srdce Srí Lanky. Prvýkrát sa vezieme v tu najšom dopravnom prostriedku, ktorý tu vlastní asi každý Srí Lančan. Tuk-tuk. V Európe by sme tento dopravný prostriedok hľadali márne. Vychnutávame si jedinečný mestský ruch a davy ľudí na každom kroku. Keďže tu, na rozlohe o niečo viac ako Česko, žije dvadsaťdva miliónov obyvateľov. Večer sme ešte mohli byť svedkami kultúrneho programu, keď si pre nás domáci pripravili jedinečné tance, ktoré sú jedným zo znakov mesta Kandy.

Braňo Pevný - autor článku s deťmi zo Srí Lanky

Dnes po raňajkách sme si nachystali rukavice, obuli turistické topánky a v hoteli sme dostali obedový balíček. Pretože dnes nás čaká celodenná túra horským pohorím Knuckles Range. Vedú nás dvaja domorodci, ktorí nám počas celej túry opisujú, kde sa práve nachádzame a čo môžeme vidieť. Prechádzame ryžovými poliami, kde sa pestuje ryža a zdolávame zopár kopcov. Kúpime sa vo vlastnom pote, teplo je neúprosne. Prechádzame miestami, ktoré pripomínajú pravú džungľu a zo slov sprievodcov môžeme očakávať na nohách pijavice. Obedovú prestávku sme si spravili pri rieke, kde sme sa aj okúpali. Navštívili nás miestne deti, ktoré nám priniesli natrhané kvety, za ktoré sme im dali zopár rupií. Po pár hodinách sme konečne na najvyššom vrchu tohto pohoria. Ešte sme sa pokochali výhľadom a cestu dolu sme si unavení aj s otlakmi na nohách užívali. Spanilú jazdu v tuk-tuku, so šialeným šóférom.

Ráno sme sa rozlúčili s Kandy a pokračujeme ďalej na sever. Prvú zastávku dnešného dňa máme v meste Dambulla. Vchádzame do Rock Cave Temple. Je to najväčší a najzachovalejší jaskynný chrámový komplex na Srí Lanke. Tento komplex sa rozprestiera až v piatich jaskyniach, kde môžeme vidieť nástenné maľby a presne až stopäťdesiat tri sôch Budhu,

vrátane sochy ležiaceho Budhu. Schádzame dolu po schodoch, do mesta, kde sa nachádza budhistické múzeum, na ktorom sa týči veľká zlatá socha samotného Budhu. Následne pokračujeme severnejšie, na legendárnu skalu Sigiriya. Je to symbol celej krajiny, označovaný ako aj Levia skala alebo ôsmy div sveta. Je to skalný fenomén, ktorý vyrástol uprostred pralesa. Vysoká je dvesto metrov a po schodoch, v koléne ľudí, sme sa dostali na samotný vrch skaly. Na vrchu sa nachádzajú pozostatky palácového komplexu a zopár menších jazier. Postupne sa posúvame severnejšie týmto ostrovom.

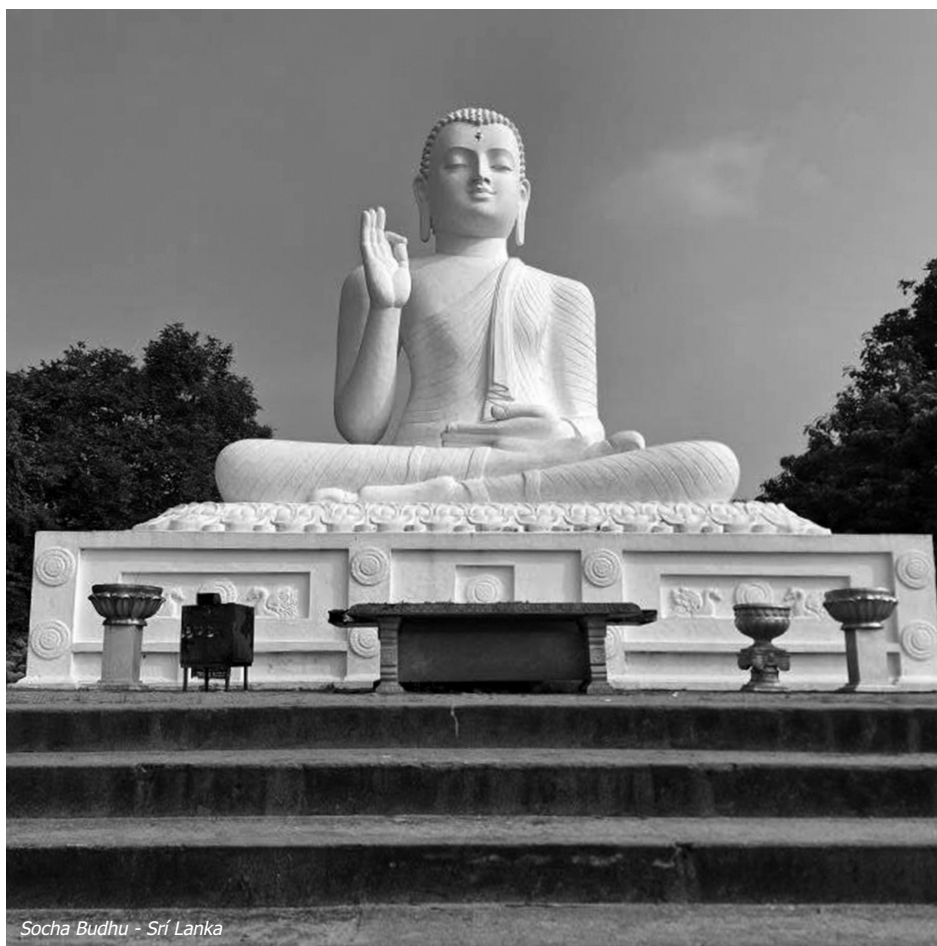
Po raňajkách sme autobusom prešli do mesta Mihintale. Je to skalná pútnická hora a zároveň aj magická kolíska celého budhizmu. Nachádza sa tu množstvo sôch Budhov a ne jeden chrám. Následne sme prešli na najsevernejšie miesto celej našej výpravy, do mesta Anuradhapura. V centre mesta, v miestnej reštaurácii, sme si dali obed v spoločnosti domácich. Je to starobylé kráľovské mesto, kde sa nachádza množstvo budhistických palácov, dágob a chrámov. Pred vstupom do každej dágoby sa musíme vyzuť, obuť si chrámové ponožky a chrámové oblečenie. Neunikol nám ani posvätný, dvetisícrokov starý figovník, pri ktorom sa denne robia púte a ohradený je zlatým plotom.

Na potulkách svetom

Pomaly sa vraciame späť na juh. Namierené máme do mesta Matale. Tu nás miestny sprievodca sprevádza záhradou s korením. Pestujú tu kurkumu, kardamón, vanilku a mnoho ďalšieho. Neskoro večer, už za tmy, prichádzame do mesta Nallathanniya. Malebné mestečko, nad ktorým sa týči najposvätnšie miesto celej Srí Lanky, Adamova Hora. Dvetisícdvestoštyridsať metrov nad morom, na ktorú vedie neuveriteľných päťtisíc metrov schodov. Na samotný vrch sme dorazili presne o polnoci. Nachádza sa tu Budhova šľapaj a modlia sa tu stovky budhistov, prevažne z Indie a Srí Lanky. Na schodoch pokračujeme veriacich, ktorí sa tu rozhodli prespať a nabráť sily. A niektorí počkať na východ slnka.

Okolo obeda vstávame a pokračujeme ďalej, do horského mestečka Nuwara Eliya. Ešte po ceste navštevujeme čajovú továreň, keďže ako jedna z mnohých na ostrove produkuje a vyváža do celého sveta najhlavnejší artikel Srí Lanky, čaj. Najväčšie prekvapenie bolo, keď sme si večer museli obliecť dlhé mikiny, keďže sa nachádzame vo vysokohorskej oblasti a v noci je tu pokojne aj pätnásť stupňov. V tomto čajovom meste sme navštívili barbera, ktorý nám ponúkol svoje služby v uličke, kde sa nachádzal aj krajčír, opravár televízorov a zároveň tu aj predávali sušené ryby. Nemôžem nespomenúť ani národný park Horton Plains, ktorý sme navštívili neďaleko odtiaľto. Je to zvlnená náhorná planina, ktorá je domovom mnohých živočíchov a rastlín.

Ďalej pokračujeme k Deväťoblúkovému mostu v blízkosti dedinky Ella. Je to ikonický, koloniálny, viaduktový železničný most s deviatimi oblúkmi. Stratený je uprostred džungle. Pre turistov je veľmi atraktívny a nesmierne fotogenický. Rozhodne nechýba medzi fotkami zo Srí Lanky. Postupne smerujeme na juh. O šiestej ráno nás berú otvorené džípy do Národného

Socha Budhu - Srí Lanka

parku Yala. Jeden z najznámejších na Srí Lanke. Tri hodiny sa vozíme po parku a z džípu vidíme rôzne vtáky, byvoly, opalujúcich sa krokodílov pri jazerách, prasatá, leopardov cejlónskych a úplne na koniec sa nám naskytl ten najkrajší pohľad. Z džípu sme sa pozerali zoči-voči na mohutného slona indického aj s malým rozkošným mláďaťom. Zažívame plnohodnotné safari.

A konečne máme aj prvé dotyk s Indickým oceánom. Yala sa rozprestiera až k juhovýchodnému pobrežiu, na ktorom sa práve nachádzame. Trávime poslednú noc v hoteli pri meste Tissamaharama a ráno pokračujeme na najjužnejší cíp Srí Lanky, do vyhľadávaného letoviska Mirissa. Po ceste ešte so zastávkou na skalnú budhistickú svätyňu-Kirinda. Je to chrám na vrchu guľatej skaly s krásnym výhľadom na oceán. Po nabitých dňoch si užívame a relaxujeme na krásnej piesočnej pláži v oblúbenej destinácii, v Mirisse. Hádzame sa do mohutných vĺn, tridsať stupňového oceánu a popijame popritom vychladené kokosové orechy.

Navštevujeme ešte neďaleké malebné koloniálne mestečko Galle so starou holandskou pevnosťou. Mesto so zmesou viacerých štýlov a kultúr. Súčasťou mesta je aj veľmi fotogenický a turistami obľúbený maják na pobreží. Tieto dni odpočinku zakončujeme veľmi príjemnými atrakciami. Kúpanie a potápanie sa v zátoke s množstvom korytnačiek a tradičnými Ajurvéd

skými masážami, ktoré by bolo hriech na Srí Lanke vynechať. Jedno je ale, žiaľ, isté. Štrnásťdňový pobyt s neuveriteľnými zážitkami na Srí Lanke sa pomaly blíži ku koncu. Opúšťame Mirissu a pozdĺž západným pobrežím smerujeme do najväčšieho mesta Colomba. Ešte po ceste navštívime pamätník obetiam tsunami, v podobe tridsaťmetrovej sochy Budhu. Presne tadiaľto sa v roku dvetisícštyri prehnali ničivé tridsaťmetrové vlny tsunami, pri ktorých zahynulo viac než dvestodvadsaťpäť tisíc ľudí.

Poslednú zastávku máme ešte v záchranej stanici morských korytnačiek v Kosgode a po diaľnici prichádzame do rušnej metropoly s vysokými mrakodrapmi, Colomba. Navštevujeme supermarket a pomaly sa lúčime s týmto čarovným ostrovom. Spoznávame Srí Lanku aj z takejto luxusnejšej strany. Skoro ráno sa vezieme krížom celým Colombom naspäť na medzinárodné letisko. So slzami v očiach kývame na rozlúčku našim šoférom z odchádzajúceho autobusu, ktorí nás dva týždne vozili celým týmto ostrovom.

Zmierení s tým, že už nastal koniec tohto neopakovateľného výletu, pokračujeme ďalej do letiska na odbavenie batožiny. Po necelých dvoch hodinách už rolujeme lietadlom po odletovej dráhe smerom naspäť, do osemtisíc kilometrov vzdalenej, studenej Európy.

Branislav Pevný

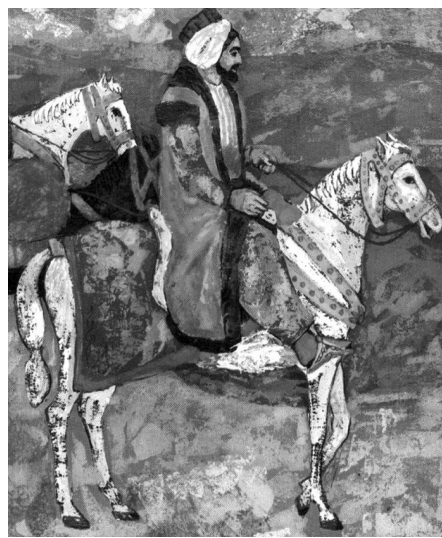
Vpád Turkov

Historická studňa

Naši dávnejší predkovia, obyvatelia našich bývalých obcí, zažili veľa biedy a utrpenia. Či už to bolo v dobe nevoľníctva, poddanstva, maďarskej nadvlády, ale trpeli a zomierali aj za rôznych vojen. Hádám najkrutejšie pre nich to bolo v časoch tureckých vpádov a tieto krvilačné hordy počas svojich vpádov na územie Slovenska neobišli ani naše bývalé obce.

Hoci Turci ovládali veľkú časť Uhorska už od bitky pri Moháči v roku 1526, región stredného Považia mal od nich relatívny pokoj. Turecká nadvláda a boje cisárskych vojsk s nimi sa uskutočňovali najmä v dolnom Uhorsku, južnom a juhozápadnom Slovensku. No turecké hordy podnikali z času na čas lúpežné nájazdy i do severnejších oblastí krajiny. O čo boli ich vpády nečakannejšie o to mali horšie následky. Tak tomu bolo i v roku 1663. Ľudí prekvapili takmer na poludnie. Mesto samotné sa ubránilo, ale pri jeho obrane padlo asi 300 ľudí. 17 dedín v okolí Trenčína bolo vypálených a do zajatia odvlečených veľa poddaných i zemanov. Veľa sedliakov bolo pozabíjaných. Z následkov tejto niekoľko hodín trvajúcej pohromy sa obyvateľstvo spamätávalo dlhé roky.

Takto tieto vpády zapísali trenčianski jezuiti: „Turek v septembri viac ráz sa snažil vtrhnúť do Trenčína. Začiatkom septembra zabil niekoľko ľudí, ktorých našiel na roliach a cestách, ale k mestu sa nepriblížil. Bud' preto, že ich bolo málo, alebo sa domnieval, že je tam značná vojenská sila. Ale 2. októbra 1663 napoludnie, keď slnko stálo najvyššie a keď sa ľudia najmenej obávali, Turek vtrhol k mestu a zabil tristo slabo ozbrojených mešťanov. Ľudí zamestnaných na roliach, z čiastky zabili, z čiastky zajali, nespomínajúc mnohých cudzincov, Maďarov a Maďarky, ktorí z Dolnej zeme utekali sem pred Turkom. Nepriateľ, akoby na povel, v jednej hodine podpálil 17 dedín niže a vyše Trenčína. Sú to: Teplá, Dobrá, Opatová, obidve Kubry, Soblahov, Mníchova Lehota, Turná, Sed-

ličná, Stankovce, obidve Bierovce, Belá, Nozdrkovce, Rozvadze a Bobrovník. Mnoho tisíc koní a rozličného dobytku odohnali i s obyvateľmi spálených dedín. Medzi nimi boli aj mnohé zemianske dievčatá a matrony, na vyslobodenie ktorých ťažko čo len myslieť. Keďže nepriateľovi nik sa nestaval do cesty, všetko ničil ohňom a mečom až po Pruské.”

Tieto vpády v pamätiach ľudí zostávali po celé generácie ako udalosti vyvolávajúce strach a hrôzu. Ale život napriek tomu šiel ďalej a naši predkovia sa len veľmi ťažko z nich spamätávali. Teraz je na nás, aby sme si ich pripomínali a vzdali úctu ľuďom, ktorí žili v tých ťažkých časoch.

Štefan Šmatlák

Použité zdroje:
BRANECKÝ, J.: Z tisícročia - Povesti a historické články
Kronika mesta Trenčín

No nepomôžete kamarátom?

Príbehy pre všedné dni

Keď vám kamarát zavolá, že je v núdzi, nepomôžete? Každý z nás by tak urobil, samozrejme, ak je v dosahu volaného. Tak som v jednu júlovú sobotu dostal telefonát. Práve som bol doma, v kľude relaxoval na záhrade

Volá Marek a zhurta na mňa vychrlil slová: „Ahoj. Ty, prosím ťa, už som zúfalý. Pajdo už nevie chodiť. Hud'o je pred kolapsom kolena. A ja už pred infarktom!” Podal mi to ako dávku zo samopalu, ani som nestíhal reagovať. Úpenlivý tón hlasu pokračoval a ja som počúval známy hlas: „Prosím ťa, príd' pre nás. My neurobíme už ani krok. Ideme po ceste od letiska, okolo potoka. Počkáme pri mostíku. Sme zúfalí!”

„Dobre, dobre, Marek!” trochu som zauvažoval, no kamarát je kamarát. Sadol som do auta: „Idem po vás!”

Práve prebiehala festivalová Pohoda v Trenčíne. Premýšľal som, že to chlapi asi „prepískli”. No už som vyštartoval. Naozaj, všeličo

mi chodilo po rozume, krútilo kútiky úst do úsmevu. Ale tak, snád' ich nájdem. Ved' to je len pár kilometrov.

Šoférujem známou cestou k letisku do Bisкупíc. „Mátoh” som stretol nemálo. No Mareka a spol. zatiaľ nie. Obraciam auto pri letisku. Asi som ich prehliadol. Pri žiadnom z mostíkov som ich nenašiel. Že by to bolo cestou z Bieroviec? Zauvažoval som.

Tak som auto nasmeroval tam, ved' odtiaľ bol tiež vchod na festival. No nikoho nikde ani tým smerom.. Čudné...

Skúšam volať: „Marek, haló, si tam?”

„Áno,” ozvalo sa z druhej strany smutným tónom.

„Kde ste, chalani? Už som prešiel dva-krát Turnú a raz Bierovce a vy nikde... Kdeže ste?”

„No ved' tu. Na starej ceste od letiska. „Šlapeme” smerom od Pece pod Sněžkou...”

„Kde, preboha?” vtedy mi doplo. „Marek, komu ste volali?”

„Však, Romanko, to si ty, či nie...??!”

„Do prkínka, komu ste volali, Marek? To som ja, Dušan, a som v Bierovciach...”

Dodnes sa nad týmto príbehom smejeme. Život ho priniesol a zhodou komunikačných náhod hraničiacich s istotou náš osud prepojil kilometre ďaleko. Ved' cesta od letiska je cesta od letiska. Či nie?

Dušan Pevný

Koncoročný výlet

Školské príbehy

Koncoročné výlety patria k mojim obľúbeným momentom školského roka, pokiaľ nie je viacdenný. Po mesiacoch spoločnej práce, učenia, úspechov i prekážok prichádza čas, keď si môžeme so žiakmi oddýchnuť, viac sa zbližiť, zmeniť prostredie a zažiť niečo nové mimo školských lavíc. Tieto výlety nie sú len o zábave a výletoch do prírody či mesta - sú aj o budovaní vzťahov, spoločných spomienkach a o radoch zo vzájomného porozumenia. Každý výlet má svoju jedinečnú atmosféru a prináša neopakovateľné chvíle, ktoré si so žiakmi uchováame v pamäti ešte dlho po návrate. A žiaci prídu na to, že aj učiteľ je tiež len úplne obyčajný človek.

Z každého koncoročného výletu som si domov priniesla mnoho zážitkov. Nie na jednom sme s kolegyňami poskytovali prvú pomoc, pretože žiačky nám nepovedali, že už 2 dni nejedli, lebo chcú byť chudé. Nie na jednom žiaci neprišli načas na dohodnuté miesto, mobil vypnutý a meškali aj hodinu. O alkohole písať zážitky nebudem. Ani o ponocovaní, vulgarizmoch...

Výše 20 rokov vyučujem. Žiakov mám neskutočne rada. Všetkých. Zatiaľ. Žiaci majú neskutočne radi, keď sa učiteľovi podarí vysloviť nejaký „breb“ ... a ešte, keď je aj úsmevný a pamätajú si ho celý život.

Trieda ma pozvala na koncoročný výlet na stredné Slovensko. Do závodu, ktorý funguje nepretržite od roku 1934. Vyrábajú sa v ňom vianočné a veľkonočné ozdoby, takisto aj farbia a zdobia. Po výše hodinovej exkurzii po závode nám zamestnanci pripravili dielničky, kde sme si sami so žiakmi zdobili vianočné ozdoby...a práve tam sme zistili, aká je to ťažká a namáhavá práca.

Všetci sme sa usadili za stôl, 28 žiakov a ja s kolegyňou. Vybrali sme si vianočné gule rôznej veľkosti, farieb. Ja som sedela v strede stola, nech vidím na všetkých žiakov a vedela ich upozorniť, keby náhodou robili „neplechu“. Zrazu Ľubo, žiak sediaci vedľa mňa, sa ma spýtal, či mu nepodržím jeho gule, musia sa schnúť a on akútne potrebuje ísť na toaletu. Samozrejme som gule zobrala do rúk, nech sa schnú. Po pár minútach si žiaci všimli, že nič nerobím a sedím. Michal z najvzdialenejšieho rohu stola na mňa zakričal, prečo nič nerobím a len sedím. Odpovedala som mu zvýšeným hlasom, aby to počul: „Držím Ľubovi gule!“

Ten hurónsky smiech žiakov a kolegyne sa ani nedá opísať. Hoci sme sa všetci ešte dlho smiali a niektorí žiaci si tú vetu budú určite pamätať do konca života, v ten moment sa z nás stal skutočný tím. Nebol to len obyčajný výlet, ale chvíľa, ktorá nás spojila smiechom, zážitkom a ľudskosťou. Aj keď sa jednalo o nevinnú a neplánovanú slovnú hračku, ukázala, ako dôležitý je

humor vo vzťahu medzi učiteľom a žiakmi. Vďaka tomuto výletu sme si domov nepriniesli len vlastnoručne zdobené ozdoby, ale aj spomienky, ktoré budú žiať v našich myšliach ešte dlho po tom, ako sa rozlúčime so školským rokom.

Alžbeta Jurigová

Notári v našej obci

Z archívov

V časoch druhej polovice 19. storočia a v prvej polovici 20. storočia pôsobilo v našej obci niekoľko notárov. Notársky úrad sídlil v Sedličnej a jeho pôsobnosť bola rozšírená na niekoľko obcí z okolia.

Pripomeňme si teraz zopár faktov z tých čias. Nám známymi notármi boli:

Štefan Zsolnay – 1872 až 1895

Mikuláš Brix – 1895 až 1897

Pavol Zsolnay – 1897 až 1918

Viliam Frankl – 1918 až 1939

Jozef Vyšný – 1939 až 1942 (od 10.10.1940 ho istú dobu zastupoval notársky elév Rudolf Beňovič, rodák zo Žiliny)

Gabriel Rieger – 1942 až 1945.

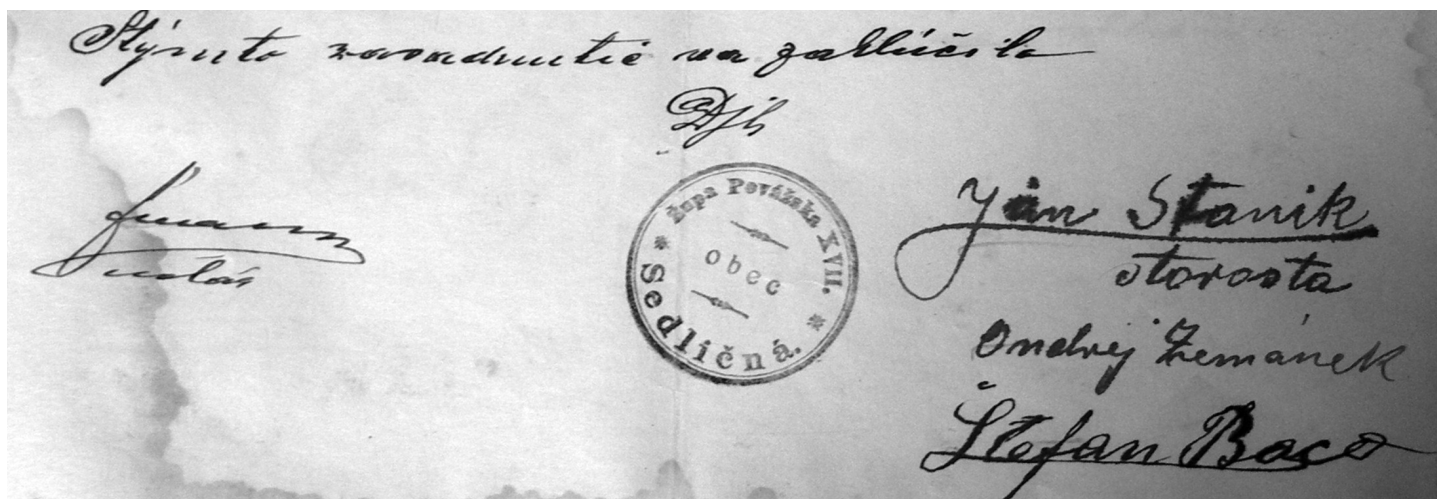
V notárskom úrade boli ešte zamestnaní postupne: František Orth - kancelárska výpomocná sila, pridelený notár - Anton Bystrický, notársky elév - Rudolf Beniač a kancelársky úradník - Ján Beták.

V roku 1947 bol na notárskom úrade notársky elév - Hellebrand. Bol tam niekoľko mesiacov.

V januári 1948 sa stal vedúcim notárskeho úradu - Jozef Martin.

Na jar 1950 boli zrušené všetky notárske úrady. Bývalý notársky úrad bol premenovaný na Úrad MNV a za vedúcu bola vymenovaná Anna Jančová.

Štefan Šmatlák

Cykloturistika medzi vinohradmi

Tip na výlet

Južná Morava (okolie Strážnice a Petrova) je známa svojimi malebnými vinicami, krásnou prírodou a výbornými cyklotrasami, ktoré sa tiahnu okolo historických miest a dedín. Jeden z najkrajších regiónov pre cykloturistiku je okolie Strážnic, kde sa každý cyklista môže tešiť na pohodové jazdy, autentickú atmosféru a nezabudnuteľné zážitky. V druhý júlový týždeň sme sa skupina 12 dospelých a 12 detí vydali na spoločné dobrodružstvo do tohoto malebného juho-moravského kraja. Ubytovanie sme si našli na kraji obce Petrov, v príjemnom rodinnom prostredí vinárstva Svoboda, kde sme sa počas celého pobytu cítili ako doma. Ubytovanie v tejto vinárskej oblasti bolo skutočne nezabudnuteľné – výhľad na okolitú krajinu a k tomu dokonalý mix relaxu a moravsko-slováckej atmosféry.

Pondelok: Príchod a prvá cykloturistika

Hneď po ubytovaní sa sme sa rozhodli pre rýchly výlet popri Baťovom kanáli do Strážnic a potom popri hraniciach so Slovenskom naspäť. Cieľom bolo trochu sa rozjazdiť, užiť si krásne scenérie a spojiť pohyb s objavovaním miestnej kultúry. Trasa viedla po nenáročných cyklotrasách, ktoré sa vinú okolo dedín a polí, kde sme mali možnosť obdivovať tradičnú moravskú krajinu so strmými kopcami, ktoré hneď preverili kondíciu nás všetkých. Síce nám predchádzajúca dažďová prehánka miestami skomplikovala terén, nakoniec sme to všetci zvládli. Pocit zdoláných kilometrov stál za to. Večer sme zakončili oddychom a prípravou na ďalší deň.

Utorok: Náhradný program v Lednici

V utorok nás však počasie nešetilo – pršalo celý deň. Našťastie, Južná Morava ponúka aj množstvo možností pre zaujímavý náhradný program. Rozhodli sme sa pre návštevu zámku v Ledniciach, ktorého romantická architektúra a krásne záhrady so zámockým skleníkom boli dokonalým plánom B, ktorý nadchol nielen deti,

ale aj nás dospelých. Večer patril oddychu, no nechýbal ani pravý moravský zážitok – ochutnávka vín priamo vo vínnej pivnici u nášho hostiteľa. Jeho vína, príjemná atmosféra a smiech v kruhu starých a nových priateľov vytvorili nezabudnuteľnú bodku za týmto opršaným dňom.

Streda: Konečne sa vyčiasilo – popri Baťovom kanáli až do Veselí nad Moravou

Na stredú sa počasie zlepšilo, a tak sme sa rozhodli vyraziť na náš hlavný cyklistický výlet. Vydali sme sa po Baťovom kanáli, ktorý je známy svojou krásnou, pokojnou trasou a skvelými výhľadmi na okolitú prírodu. Baťov kanál je historický vodný kanál, ktorý je ideálnym miestom na cykloturistiku a samozrejme aj na lodné výlety. Naším cieľom bolo Veselí nad Moravou, ktoré je jedným z miest ležiacich na trase kanála. Po príchode do mestečka sme sa zastavili na Bartolomejskom námestí, navštívili Dom prírody Bielych Karpát, kde sme si dopriali prestávku spojenú s veľmi zaujímavou a modernou expozíciou. Cesta späť viedla rovnakou trasou.

Štvrtok: Lúčenie s dotykom letectva

Ráno sme sa zbalili a ťažko lúčili s touto krásnou časťou Moravy. Cestou domov sme sa ešte zastavili v leteckom múzeu v Kunoviciach, kde deti nadchli lietadlá a historické exponáty. Ako čerešnička na torte poslúžila návšteva v areáli Čistá voda, kde sme si vychutnali posledné chvíle spoločného výletu.

Čo na záver?

Cyklistika na južnej Morave je skvelým spôsobom, ako spoznať tento krásny kút Zeme. Či už sa rozhodnete pre krátke a nenáročné trasy alebo sa vydáte na dlhšie výlety ako ten po Baťovom kanáli, určite nebudete sklamaní. Strážnicko a jeho okolie ponúkajú nielen krásnu prírodu, ale aj množstvo historických pamiatok, miestnych vinární a pohostinných ľudí, ktorí vám vždy radi ukážu krásy tohto regiónu.

Tomáš Sliva, Pavol Kurtiš

Šibnutá chôdza

Na inšpiráciu

Nedávno sa mi dostala do uší informácia o novom spôsobe získania pohybovej odolnosti a zvyšovania kultúry tela. Je to vraj aktuálne najnovší trend medzi netradičnými spôsobmi spaľovania tukov a nepotrebných kalórií.

Medzi rôznymi neuveriteľnými informáciami dnešnej doby podtrhnutými dnes populárnou ChatGPT, teda umelou inteligenciou, som si však najskôr myslel, že ide o vtip... A hľa, nie.

Takže vážení milovníci kultúry pohybu a tela, po bodybuildingu, strečingu, joggingu, spar-

tanských pretekoch, nordic-walkingu či „obyčajného týrania tela“, prichádza – „šibnutá“ chôdza alebo „silly walks“.

Postarším sa jazyk láme už pri čítaní vyššie citovaných spôsobov znižovania hmotnosti a zvyšovania ohybnosti tela. No pri tomto spôsobe pohybu sa už „snád“ láme celé telo.

Predstavte si spôsob chôdze s predkopávaním nôh alebo spôsob pohybu tzv. „kačákmi“, no nie ste v podrepe. Chrbát máte stále pri chôdzi vzpriamený. Ide o veľmi namáhavý pohyb a podľa odborníkov pri ňom zapájame do činnosti celé svalstvo. Číže pohyb je naozaj unavujúci a treba si ho nacvičiť. Neprejdete ním kilometre, nebažíte sa za výkonmi, iba „šibnuto“ chodíte.

Predstavte si, Angličania už mali v minulosti zriadenú aj pobočku na ministerstve športu, oddelenie „šibnutej“ chôdze. Vtip? Nie.

Anglická herecká skupina „Monthy Pytons“ vám to názorne predvedie vo svojom filmovom žurnále. Stačí teda „vygúgliť“ a uvidíte názornú ukážku tejto chôdze.

Silly walks, šibnutá chôdza, naberá v západnej Európe na popularite. V zdravom tele zdravý duch!!!

Pozor teda. Ak uvidíte niekoho „šibnuto chodiť“, nebojte sa, ten človek nemá „húsera“, nemá ani „ščikavku“, a ani sa „nedusí“... Naozaj ho nemusíte „ovalit“ lopatou po chrbte, aby sa vyrovnal. On, prosto, „šibnuto“ chodí. A kalórie s kilami idú dole.

Športu zdar!!!

Dušan Pevný

Poznávate ich

Pátrali sme

V minulom čísle novín HLAS, v rubrike „Historické foto“, sme zverejnili fotografiu z vyhrávania „májov“ vo Veľkých Stankovciach. Podarilo sa identifikovať ľudí aj miesto, kde sa udalosť uskutočnila.

Ozvala sa nám do redakcie pani Martina Ďurišová, ktorá nám k fotografii povedala: „Snímka je z vyhrávania „májov“ a ľudia tancujú pred domom mojich rodičov – Záhumenských (z „mlyna“). Celkom vzadu je ešte vidno tzv. „vyšku“, ktorá bola pri mlyne. Vedľa stojí ešte stará stodola (dnes je tam dom rodiny Škytovej). To malé dievčatko na rukách starej mamy som ja.“

Fotografia pochádza z roku 1979. Sú na nej, zľava doprava, títo ľudia: Ján Breznický tancuje s pani Annou Hrušovskou, v kroji je Evka Mráziková, rod. Bednáríková, ktorá tancuje so Štefanom Križanom. Hneď za ním vpravo, v bielej košeli, je Pavel Záhumenský. To malé dievčatko na rukách pani je Martina Ďurišová, rod. Záhumenská, na rukách starej mamy Emílie Križanovej, celkom vpravo, je pani Danka Paulusová.

Ďakujeme pani Martine Ďurišovej za pomoc s identifikáciou ľudí na fotografii.

Redakčná rada

Žiaci U13 - víťazi 4. ligy

Naši športovci

V našom klube OŠK Trenčianske Stankovce pôsobilo vo futbalovom ročníku 2024/2025 8 mužstiev, z toho 6 mládežníckych. Všetky naše mládežnícke mužstvá sa umiestnili v horných častiach tabuliek svojich súťaží, no najväčšiu radosť nám spravili naši mladší žiaci U13.

Naši mladší žiaci hrali IV. ligu v MO Trenčín a počínali si veľmi dobre. Už po jesennej časti boli v priebežnej tabuľke na 1. mieste a v kvalitných výkonoch pokračovali aj v jarňných odvetách. Celkovo odohrali 30 zápasov, zvíťazili v 26 zápasoch, 3 zápasy sa skončili remízou a iba v 1 okúsili trpkosť prehry. Celkovo to znamenalo víťazstvo v súťaži, keď získali 81 bodov a skóre mali 190:14. Najlepšími strelcami mužstva boli Jakub Mondek – 73 gólov, Teodor Hrušovský – 39 gólov a Tomáš Polakovič – 18 gólov. Chlapci si za víťazstvo v súťaži odniesli pohár a na svojich hrudiach hrdosť nosili zlaté medaily.

Vyspovedali sme niektorých, ktorí sa o tento úspech pričínili a tu sú odpovede ich trénera Miroslava Hrušovského:

Ako hodnotíš prvenstvo v súťaži?

„Zaslúžené víťazstvo, prehrali sme len jeden zápas ešte na jeseň a to hovorí za všetko.“

Ktorí hráči boli najväčšie opory mužstva?

„Tak určite Jakub Mondek, Teodor Hrušovský, Matúš Beňovič, Samko Hudák, do zranenia bol veľkou oporou Martin Marček, ale hlavne chalani hrali ako kolektív, bojovali jeden za druhého.“

Rešpektovali ťa hráči a dodržiavali tvoje pokyny?

„Hráči nás spolu s kolegom trénerom Jožkom Fabušom rešpektovali a dodržiavali pokyny, samozrejme, každý v rámci svojich možností.“

Aká bola dochádzka hráčov na tréningy a zápasy?

„Dochádzka bola, myslím si, výborná, každý tréning minimálne 15 hráčov.“

Aká bola spolupráca s rodičmi hráčov?

„S rodičmi bola dobrá spolupráca, z mojej strany sa nemám načo sťažovať a chcem sa im zároveň poďakovať za celú sezónu.“

Ktorí boli vaši najväčší súper v boji o prvenstvo?

„Najväčší konkurenti o prvenstvo boli Ľuborča, Horné Srnie a Motešice, ťažké zápasy sme odohrali aj so Soblachovom, Trenčianskou Turnou a Hornou Súcou.“

Kedy si začal veriť, že súťaž vyhráte?

„Po jesennej časti sme skončili prví a vtedy som začal veriť, že keď chalani ostanú zdraví a budú sa im vyhýbať zranenia, že sa to môže podať.“

Aké sú tvoje ciele a predstavy ako trénera do budúcnosti?

„Určite do ďalšej sezóny dosiahnuť čo najlepšie umiestnenie, a aby som videl, že sa chlapci pod naším vedením neustále zlepšujú. Zároveň im chcem poďakovať za celú sezónu, boli výborní a dúfam, že tak budú aj pokračovať.“

Káder mužstva mladších žiakov U13 v ročníku 2024/2025:

Tréneri: Miroslav Hrušovský, Jozef Fabuš
Brankári: Marek Bulko, Samuel Hudák
Obrancovia: Matúš Beňovič, Martin Marček, Andrej Vlk, Samuel Chromý, Janko Sliacky, Matej Masár

Záložníci: Jakub Mondek, Teodor Hrušovský, Filip Rolinčin, Martin Ragula, Dominik Fabuš, Daniel Miškech, Damián Záhumenský
Útočníci: Tomáš Polakovič, Tobias Pěchota, Martin Koprivňanský, Ondrej Vlček, Martin Hrušovský, Adrián Mojžiš

Z našich žiakov vyrastá veľmi silná futbalová generácia a ak vytrvajú, nepoľavia v úsilí a budú sa naďalej zdokonaľovať vo futbalovom umení, tak o budúcnosť futbalu v našej obci je postarané a máme sa na čo tešiť.

Štefan Šmatlák

Talentované deti v kopačkách

Mladé talenty

Z našich futbalových žiakov vyrastá veľmi silná futbalová generácia a ak vytrvajú, nepoľavia v úsilí a budú sa naďalej zdokonaľovať vo futbalovom umení, tak o budúcnosť futbalu v našej obci je postarané a máme sa na čo tešiť. Vypovedali sme niektorých z nich a tu sú odpovede Jakuba Mondeka a Teodora Hrušovského.

Vyhrali ste ligu, je to tvoj najväčší úspech vo futbale?

Mondek: „Zatiaľ určite áno, ale dúfam, že ich bude omnoho viac.“

Hrušovský: „Áno, je to môj najväčší úspech vo futbale.“

Ktorí boli pre teba najťažší súper?

Mondek: „Jednoznačne L'uborča, Horná Súča a Trenčianska Turna nás dosť potrápili.“

Hrušovský: „Najťažší súper boli pre mňa L'uborča a Horné Smie.“

S kým si si na ihrisku najviac rozumel?

Mondek: „V strede ihriska určite s Teodorom Hrušovským a na hrote s Martinom Koprivňanským.“

Hrušovský: „Na ihrisku som si najviac rozumel asi s Jakubom Mondekom.“

Aký ste boli kolektív a aké ste mali podmienky na futbal?

Mondek: „Kolektív sme boli za mňa super, pracovali sme na jednotku, čo sa týka podmienok, klub sa o nás výborne postaral.“

Hrušovský: „Kolektív sme mali veľmi dobrý a podmienky na futbal boli tiež celkom dobré.“

Rozumel si si s trénermi a boli príliš prísni?

Mondek: „Rozumel som si s nimi veľmi dobre a dúfam, že aj naďalej budem, prísni boli podľa nálady a podľa predošlého zápasu.“

Hrušovský: „Tréneri boli celkom dobrí a mám ich rád..., neboli až tak veľmi prísni.“

Aké sú tvoje predstavy do budúcnosti a zostávaš hráčom Trenč. Stankoviec?

Mondek: „Veľmi rád by som vyhral ešte ďalšie tituly a aj turnaje, ak by sa dalo, hráčom Trenč. Stankoviec zostanem veľmi rád.“

Hrušovský: „Moje predstavy do budúcnosti sú, že budem slávnejší, budem hrať za nejaký slávny klub a zostávam hráčom Trenč. Stankoviec.“

Máš nejaké futbalové vzory v stankovskom futbale a vo svetovom futbale?

Mondek: „V Stankovciach nie, ale vo svete mám ako vzor Ronalda a Neymara.“

Hrušovský: „V stankovskom futbale nemám žiadny vzor a vo svetovom futbale mám vzor Messiho.“

Ktorý hráčsky post ti najviac vyhovoval?

Mondek: „Boli dva, ale najviac asi jedno z krídiel.“

Hrušovský: „Najviac mi vyhovovalo hrať v strednej zálohe.“

Čo by si chcel pri futbale dosiahnuť?

Mondek: „Určite ako každý futbalista dostať sa do veľkého klubu a dosiahnuť veľa úspechov.“

Hrušovský: „Vo futbale by som chcel hrať za FC Barcelonu a vyhrať ligu majstrov“

Ďakujeme našim mladým futbalovým talentom za vzornú reprezentáciu klubu a obce. Želáme im veľa úspechov pri futbale a pri ich futbalovom raste. Nech sa ich ciele a želania naplnia.

Štefan Šmatlák

Jakub Mondek

Teodor Hrušovský

Naše staré mamy

Bodka za číslom

Letné prázdniny sú v plnom prúde a isto nemálo detí, tak ako každý rok, prežije nejaký ten týždeň u svojich starých rodičov. A tie chvíle bývajú o to krajšie, čím z väčšej diaľky vnúča príde.

Ja som mal svoju babku síce kúsok cez záhradu, no aj tak som sa na každé prázdniny tešil, lebo som sa nemusel stravovať v školskej jedálni, ale u nej doma. Napríklad fazuľová polievka s kusom údeného mäsa a tlstými slížmi (tak sme hovorili babkiným rezancom) bola taká hustá, že v nej pomaly ustála lyžica nakolmo, je stále nezabudnuteľná. Alebo pečené buchty či parené s makom a slivkovým lekvárom boli famózne.

Lekvár sa nekupoval, ale varil sa každú jeseň na dvore v kotli. Dedko vystrúhal na mieru kotla veslo a to sa poháňalo elektromotorom s prevodkou, ktorú rozobral, vyčistil, vyumýval a naplnil ju miesto oleja bravčovou masťou, aby olej náhodou nekvapal do lekváru. Nemuselo sa miešať ručne, lebo to trvalo skoro celý deň. Lekvár bol taký hustý, že sa musel z pohára vykrajovať nožom, lebo lyžicou to nešlo. Do buchiet bol vynikajúci a nikdy z nich nevytiekol.

Babka celé leto zavárala ovocie, ktoré dala záhrada. Koncom augusta sa sušili hrušky maslovky a to teda bola maškrtka. Za celý svoj život som neokúsil žiadny lepší cukrík, čokoládu či zákusok ako boli tieto sušené hrušky. Nič sa tomu nevyrovná. Strom bol už veľmi starý, už pred viac ako štyridsiatimi rokmi pošiel. Nikoho nenapadlo vziať z neho štep, pokiaľ sa ešte dalo.

Takmer všetko, čo navarila babka, bolo lepšie ako to, čo navarila mama. A to sa opakuje, lebo naše deti svojej babke, teda mojej mame, zasa vraveli, že ich mama, čiže moja žena, nevarí tak dobre ako babka. A človek sa zamýšľal nad tým, prečo je to tak. Nuž, je to asi tým, že mamy toho majú veľa. Prať, žehliť, starať sa o rodinu, chodiť do práce a to varenie je akosi z povinnosti - lebo musím.

Napriek tomu babky (aspoň veľká väčšina) to robia z lásky. Z lásky k vnúčatám a z lásky k životu, ďakujúc bohu za to, že sa toho dožili. Pozorujúc však dnešnú dobu, ako sa všetko mení, ako sa menia priority mladých ľudí a vznikajú stále nové technológie, začínam mať z toho zmiešané pocity. Akí budú dnešní mladí ľudia raz starými rodičmi?

Babky budú potetované - kvetinka na brucho, srdiečko na zadku, ruky ako by im prešla rotačka v tlačiarňi, prsia silikónové a pery nabotoxované. Budú však vedieť uvariť lekvár, narobiť dobrých buchiet, navariť dobrú fazuľovú polievku s tlstými slížmi? Budú niečoho takeého schopné? Alebo sa všetko bude dať kúpiť už len ako polotovary,

lebo únia nám zakáže všetko pestovať aj chovať?

Nevieme ako to dopadne, ale chcel by som z tohto miesta vysloviť veľkú vďaku za to, čo pre nás urobili a stále robia všetci naši starí rodičia a najmä staré mamy, babky, či starké - podľa toho, ako ich voláte.

Pavol Múdry

Redakcia HLAS

Texty sú zverejnené v pôvodnej verzii autorov bez úprav.
Podnety občanov možno zasielať na e-mailovú adresu: hlas.stankovce@gmail.com.
Noviny pripravili: Ing. Martin Jurčo, Gabriel Kádák, Bc. Monika Pevná, Ing. Jozef Kádák, Bc. Radovan Siva, Dušan Pevný, Pavol Kurtiš, Ing. Štefan Šmatlák, Tomáš Sliva, Slavo Tomík, Ing. Vendelín Sedláček, Dominika Mojžišová, Pavol Múdry, Mgr. Vlasta Pevná - korektúry.
Tlač: PN Print s. r. o., Štefánikova 130, Piešťany. Náklad: 1000 ks.
Periodicita vydania: 6x ročne. Zapísané v Zozname periodickej tlače Ministerstva kultúry SR pod číslom: MK – EV 5100/15.
Vydavateľ: Dušan Pevný, Rozvadze 501, 913 11 Trenčianske Stankovce

